

G. E. C. GAD

J. H. VEDEL

beskrifningen

DÖDSBO

© G. E. C. Gads Forlag, 1978

Trykt i Langkjærs Bogtrykkeri, København
Typografien ved Erik Ellegaard Frederiksen 1DD

Forord

Forord til 3. udgave 1978

Denne bogs oprindelige formål var at tjene som grundlag for undervisningen i dødsbøbeskatning ved Danmarks Forvaltningshøjskole, og dens forudsætning har stedse været, at eleverne har en basisuddannelse og efter omstændighederne en praktisk uddannelse bag sig, som har gjort dem fortrolige med almindelige skatteretlige regler og principper.

Efterhånden som fremstillingen er blevet forøget med oplysninger om den praksis, der er ved at danne sig på dette område, har bogen også fundet anvendelse som håndbog, og uden at foretage den ændring i bogens struktur, som dette formål kunne tilsige, har forfatteren søgt at øge bogens anvendelighed som håndbog ved en udbygning af stikordsregistret.

Det må som tidligere understreges, at forfatteren i sin fremstilling ikke repræsenterer nogen autoritet; alle fortolkningsbidrag og principielle udredninger må tages efter den værdi, deres eget indhold giver dem. Hvor forfatteren støtter et resultat på en konkret afgørelse af en skattemyndighed eller en domstol, vil dette blive anført.

For dem, der anvender bogen som håndbog, skal der gøres opmærksom på det ændrede syn på betydningen af 15 månedersfristen ved privat skiftede boer (s. 154 f.), på de ændrede regler om beskatning ved opgivelse af skifte til fordel for uskiftet bo (s. 220), samt de skattemæssige konsekvenser af en opnået henstand med arveafgiftspligtens indtræden (s. 224 f.).

Også ved denne udgave har fuldmægtig, cand. jur. Ebbe Lützen ydet værdifuld bistand, ligesom forfatteren skylder tak til kontorchef i statsskattedirektoratet, Bent Lützen, der har gennemset manuskriptet.

For indholdet hæfter selvfølgelig kun forfatteren.

Redaktionen sluttede med udgangen af august 1978.

J. F. E. VEDEL
Ekspeditionssekretær
Landsretssagfører

Indholdsfortegnelse

Kapitel 1 : Forhistorie, *side* 1–5

Kapitel 2 : Historie. 5–6

Kapitel 3 : Dødsbøbeskatningens forudsætninger. 6–20

Dødsfaldet 6–9, skifteformen 9–10, skatteligningen ved dødsfald 11, den skattemæssige behandling af året før dødsfaldet 12–17, dødsårets indkomstskatteansættelsesproblemer 18–20.

Kapitel 4 : § 14-opgørelsen. 21–23

Frist for indgivelsen 21–23, privat skifte 21, offentligt skifte 22, behandlingsmåder 22, frist afsluttende ansættelse for mellemprioroden 23.

Kapitel 5 : § 14-opgørelsens indhold. 24–38

Aktiver og passiver 24, kontanter, begravelseshjælp 24, bank- og sparekassebøger 24, aktier og andelsbeviser 25, obligationer 25, pantebreve og andre private fordringer 25, tilgodehavende feriepenge 25, goodwill 25–28, driftsmidler og varelager 28–29, interessentskabsandele 29–30, landbrugsbeholdninger 30, indekskontrakter 30–31, forsikringer 31, faste ejendomme 31, afskrivningsberttigede bygninger og installationer 31, én- og tofamiliehuse, ejerlejligheder 32, privat indbo m.v. 32, passiver 32, værdiansættelsen 32–34, landbrugsdriftsmidler, besætning og beholdninger 35, skattemæssig værdi 35, saldo værdi 35, indkøb i mellemprioroden 35, bundne afskrivninger 36, afskrivninger ved afsluttende ansættelse for mellemprioroden 36, forholdsmæssige afskrivninger 37, nedskrivning ikke forholdsmæssig 38, bundne af- og nedskrivningers betydning 38.

Kapitel 6 : Mellempriorodeindtægten. 39–58

Lønindtægt 40, overenskomstforhandlinger 40, lønefterbetaling 40, honorarindtægter 41–42, feriepenge 42, efterløn til boet 43, livrente 44, efterløn til efterladte 44, renteindtægter 44–49, obligationsrenter 45–49, bank- og sparekasserenter 49, udbytte af erhvervsvirksomhed 49–50, millionafskrivninger 51–52, investeringsfonds, etableringskonti 51, investeringsfradrag 51, forsikringsbegivenhed ved dødsfald 52, feriepengetilsvar 52, driftsresultat af fast ejendom 52–56, beboelsesejendomme og andre byejendomme 53–54, landbrugs- og skovbrugsejendomme 54–56, indtægter fra aktieselskaber, anpartsselskaber 56–57, udbytte 56, tantieme 56, liberale erhverv 57–58, advokater 57, læger 58.

Kapitel 7 : Afsluttende ansættelse for mellemp perioden. 58–70

Kalenderårsregnskab 59, forskudt regnskabsår 60–62, bagudforskudt regnskabsår 60–61, fremadforskudt regnskabsår 61–62, éngangsindtægter og éngangsudgifter 62–63, varelagernedskrivning 63, ophørt virksomhed 63, skatteberegningen 64–69, bank- og sparekasserenter 69, den regulerede helårsindkomst 69, skattetilsvaret for mellemp perioden 70.

Kapitel 8 : Hvornår bør afsluttende ansættelse for mellemp perioden kræves. 70–81

Ligningskommissionens overvejelser 70–77, restskat 4000 kr. 71, særlig indkomst i mellemp perioden 71, tillægsskat 71–72, aktieudbytte 72, obligationsrenter 72, forskudsregistrerede fradrag 72–73, overført restskat 73, indekskontrakter 73–74, erhvervsindkomst 74, forskudt regnskabsår 75, efterbetalingssag 75, overskydende skat 76, medhjælpende hustru 76–77, boets overvejelser 77–81, af- og nedskrivning 77, negativ mellemp periodeindkomst 77 overførsel af underskud 77, negativ saldo 77, boet ønskes skattepligt 78, anvendelse af investeringsfondshenlæggelse 78–80, nægtet afsluttende ansættelse 80–81.

Kapitel 9 : Eksempler. 81–104

Nedslag for renteindtægter 96–97, ægtefælles død samme år 98, sømandsbeskatning 99, fraflytter og begrænset skattepligt 99–100, de lege ferenda 103–104.

Kapitel 10 : Skattefri boer. 104–106

Kapitel 11 : Skattepligtige boer. 106–111

Aktivmassen 107–108, parcelhuse 108, nettoformuen 108, bobeholdningen 108–109, for store af- og nedskrivninger 109–111, for sen afslutning 111.

Kapitel 12 : Boets indkomst- og formueopgørelse. 112–123

Renteindtægter 112–114, lejeværdi 114, avance ved à conto-udlæg 115, fradragsberettigede udgifter 115–119, § 20 E-vederlag 119–120, andre fradragsberettigede udgifter 120–121, boets fortjeneste iøvrigt, udlån fra boet 121, indeksudbetalinger 122, fradrag for renter til rentenyder 122, ophør af boets skattepligt 122, privat skiftede boer, der fortsætter ud over 15 månedersdagen 122–123.

Kapitel 13 : Carry Back efter umiddelbart skifte. 123–127

Insolvente dødsboer 126–127, påkrav 127.

Kapitel 14 : Succession. 127–138

Særligt om bygningsafskrivninger 129, driftsmidler 130, forskudsafskrivning på skibe 131, – på bygninger og driftsmidler 131, aktier 131, bygninger og installationer 132–133, parcelhuse 133–134, goodwill 134–135, uden for afskrivningsloven 138, spekulations- og næringsaktiver 135–136, S 326 136–138, ikke sameje 138.

Kapitel 15 : Passivposter. 138–149

Passivpostens størrelse 139–140, udlæg til ikke-skattepligtige 140, fortjenestens beregning 140, nedsættelse af passivpost 141–142, good-will 142, genvundne afskrivninger 142–143, lov om særlig indkomstskat § 2, nr. 13 143–146, spekulations- og næringsaktiver 146, forhåndsbekendtgørelse 146–148, tidsfrist for passivering 148–149.

Kapitel 16 : Successionsudelukkelse. 150–156

Skattefri bo 150, beskatning i boet 150–152, udlægsmodtager betaler skatten 151–152, kildeskattelovens § 20 152–155, fortjeneste 156.

Kapitel 17 : Den endelige boopgørelse. 157–189

Skæringsdagen 157–160, værdiansættelse 160–177, boets udspil 161, § 16-vurdering 161–162 aktier 162–164, obligationer og pantebrev og vedhængende renter 165–167, arvingsgæld 167–168, medarbejderspantebrev 169, faste ejendomme, landbrugsejendomme 169–170, driftsbygninger 170, særlige værdibegrænsende forhold 170–171, ikke-landbrugsejendomme 171–172, båndlæggelse 172–173, sameje 173–174, boligret 174–175, kontantprisproblemet 175–177, ligningskommissionens fremgangsmåde og frist 177–178, ændring efter vurdering 178–179, ændring uden vurdering 180–181, boets klagefrist 181–182, kun boet kan klage 182, ligningskommissionens frist 183–185, værdien på udlægstidspunktet 185–187, domstolsprøvelse 187–188, boets påklage af egen ansættelse udelukket 188–189, ændring af foretaget godkendelse 189.

Kapitel 18 : Efterlevende ægtefælles beskatning i dødsåret. 190–194

Skifte i umiddelbar forbindelse med dødsfaldet 190, manden dør først 190–192, særeje hos enken 192, hustruen dør først 192–194, enkemandens renteindtægt 193–194, hustrus særeje og enkemandens beskatning 194, boets rentebeskatning 194.

Kapitel 19 : Uskiftet bo m. v. 194–201

Afdødes særeje 195–196, længstlevendes selvangivelse 196–197, kildeskattelovens § 13 197–200, begge ægtefællers død samme år 200, hustrus død i ægteskabets første år 200, uskiftet bo og sømandsskat 200, længstlevende ikke skattepligtig 201, skiftelovens § 57, stk. 1 201.

Kapitel 20 : Skifte af uskiftet bo i længstlevende ægtefælles levende live. 201–205

§ 20 B-opgørelsen 202, partielt skifte 202–203, § 20 B-opgørelsens indhold 203, længstlevendes skattepligt 203–205, rentebeskatning 204, afskrivning i skifteåret 204–205.

Kapitel 21 : Boets skattepligt. 206–209

Formuekriterier 206, underskudsoverførsel 206–209, længstlevendes tidligere underskud 206–207, længstlevendes samtidige underskud 207, boets underskud 207–209.

Kapitel 22 : Carry Back ved skifte af uskiftet bo. 209–210

Kapitel 23 : Skæringsdag på imødekommelsesdagen. 211

Kapitel 24 : Ændret skifteform. 212–227

Offentligt skifte/uskiftet bo 212–220, dødsfald senest 31. dec. 1976 212–218, hustruen længstlevende 213–214, manden længstlevende 214–215, delvist skifte 216–217, udlevering som udlæg 217, succession og passivering 217, senere skifte ved død 217, senere delvist skifte 218, dødsfald 1. jan. 1977 eller senere 219–220, privat skifte/uskiftet bo 220–222, uskiftet bo/skifte/uskiftet bo 222, delvist skifte 222, udlevering ikke udlæg 222–223, offentligt skifte/privat skifte 223, privat skifte/offentligt skifte 223–224, henstand med arveafgiftspligtens indtræden 224–227.

Kapitel 25 : Genoptagelsesboer. 228–237

Begravelsesudlæg ændret til skifte 228, skiftelovens § 57, stk. 1 ændret til skifte 229, ældre begravelsesudlæg 229, egentlige genoptagelsesboer 229–233, offentligt hovedbo 230, privat hovedbo 230, skattepligten 230–233, offentlige boer 230–231, private boer 231–232, omvendte boer 232–233, frigjort kapitalarv 233–234, kapital før 1970 233–234, kapital efter 1970 234, arvedelingsboer 235–237, hovedbo før 1970 235–236, hovedbo efter 1. januar 1970 236–237.

Kapitel 26 : Formuens skatteproblemer ved dødsfald. 237–247

Begravelsesudlæg ugift 238–239, boet skiftes 239, begravelsesudlæg og efterlevende ægtefælle 240, fælleseje og særeje 240–241, særeje skiftes, fælleseje ikke 241, formueskat fra dødsdagen 241–242, fuldstændigt særeje 242, formuebeskatning under skifte 243–247, to skattesubjekter 243, bofradraget deles 243–244, to formuefradrag 244, varighed af formueskattepligt 244–245, forskudt indkomstår 245–246, formuens opgørelse 246–247.

Kapitel 27 : Personfradrag i dødsåret. 248–251

Skifte 248–249, uskiftet bo 250–251.

Kapitel 28 : Prækclusion og hæftelse. 251–260

Begravelsesudlæg, ejede intet 252, samlevende 253, uskiftet bo 253, længstlevendes proklama 253, skifte 254, efterbetalingskrav, statsskattelovens § 43 254, krav der prækluderes 255, krav der næppe prækluderes 256–259, hæftelse for pålignet boskat 259–260.

Kapitel 29 : Dødsbøbeskatningens arkæologi. 260–261

Bilag 1. side 262

Ministeriet for skatter og afgifters bekendtgørelse nr. 602 af 9. dec. 1977 om beskatning af dødsboer m.v. (Den nye dødsbøbekendtgørelse).

Bilag 2. 270

Finansministeriets bekendtgørelse nr. 84 af 13. marts 1970 om beskatning af dødsboer m.v. som ændret ved finansministeriets bekendtgørelse nr. 238 af 1. juli 1971 (Den gamle dødsbøbekendtgørelse).

Bilag 3. 277

Skattedepartementets vejledning vedrørende værdiansættelsen af aktiver og passiver i dødsboer m.m. og ved gaveafgiftsberegning.

Bilag 4. 302

Meddelelse fra skattedepartementet af 30. juli 1974.

Bilag 5. 303

Cirkulære om beskatning ved hensiddens i uskiftet bo.

Bilag 6. 310

Bekendtgørelse nr. 232 af 30. april 1976 om personfradrag ved hensiddens i uskiftet bo.

Bilag 7. 311

Vigtige frister ved dødsbøbeskatningen

Bilag 8. 312

Skema S 320

Bilag 9. 314

Skema S 321

Bilag 10. 316

Skema S 322

Bilag 11. 318

Skema S 323

Bilag 12. 320

Skema S 324

Bilag 13. 322

Skema S 325

Bilag 14. 324

Skema S 326

Fortegnelse over landsskatteretskendelser. 328–329

Stikordsregister. 330–338